

Referat

Møte om: Rådgivende utvalg for finanspolitiske analyser

Saksnr.:

Til stede:

Utvalget:

Professor Steinar Holden, Universitetet i Oslo (leder)

Forskningsleder Thomas von Brasch, Statistisk sentralbyrå

Avdelingschef Erika Färnstrand Damsgaard, Riksgälden (Stockholm)

Ekspedisjonssjef Amund Holmsen, Finansdepartementet

Assisterende direktør Nina Larsson Midthjell, Norges Bank

Forskningsdirektør Linda Nøstbakken, Statistisk sentralbyrå

Rektor Øystein Thøgersen, NHH

Professor Ragnar Torvik, NTNU

Sekretariatet:

Fagsjef Erling Motzfeldt Kravik

Seniorrådgiver Iver Berge Vikøren

Seniorrådgiver Håkon Frede Foss

Seniorrådgiver Kjersti Lyngtun Hansen

Rådgiver Linn Karina Stormo

Andre deltakere:

Avdelingsdirektør Arent Skjæveland, Finansdepartementet

Avdelingsdirektør Kristine Høegh-Omdal, Finansdepartementet

Avdelingsdirektør Silje Gamstøbakk, Finansdepartementet

Underdirektør Kjersti Næss Torstensen, Finansdepartementet

Underdirektør Kari Anne Haugen, Finansdepartementet

Dato: 01.06.2022

Møteleder: Utvalgsleder Steinar Holden

Referent: Sekretariatet

Referat fra møte i Rådgivende utvalg for finanspolitiske analyser 1. juni 2022

1. Dagsorden og åpning av møtet

Utvalgsleder Steinar Holden ønsket velkommen til møte og dagens seminar. Ingen hadde merknader til dagsorden.

2. Revidert nasjonalbudsjett 2022

Innledning ved utvalgsmedlem Amund Holmsen og avdelingsdirektør Kristine Høegh-Omdal i Finansdepartementet

Amund Holmsen orienterte utvalget om endringene i bruken av oljepenger i statsbudsjettet gjennom året fra det opprinnelige budsjettet for 2022, vedtatt senhøsten 2021, til fremleggelsen av Revidert nasjonalbudsjett 2022 (RNB22). Blant annet ble endringene i oljepengebruken dekomponert i regjeringens aktive endringer og anslagsendringer.

Utvalget fikk videre informasjon om håndteringen av kommunesektoren i RNB2022. På grunn av en innskjerping av utbytteskatten fra 2022 ble kommunesektorens skatteinntekter fra skatt på utbytte anslått til å være 14-16 mrd. kroner høyere i 2022 enn lag til grunn i saldert budsjett. For å unngå at den samlede offentlige pengebruken skulle bli for høy gitt den økonomiske situasjonen foreslo regjeringen at 11,5 mrd. kroner av merinntekten skulle tilfalle staten gjennom reduksjon i rammetilskuddet. Reduksjonen i rammetilskuddet ble foreslått fordelt slik at de kommunene som har høyest skatteinntekt fra utbytter mv. etter inntektsutjevning, også får det største nedtrekket. Temaet er nærmere omtalt i avsnitt 3.2 i RNB22.

Holmsen presenterte også anslagsendringer siden Nasjonalbudsjettet 2022 i makroøkonomiske nøkkelindikatorer.

Kristine Høegh-Omdal presenterte boksene fra kapittel 3.1 Budsjettpolitikken i RNB22. I boksene har departementet gjort analyser av budsjettets virkning på økonomien med sine makroøkonomiske modeller, KVARTS og NORA, og benyttet NORA til å studere effekten av ekspansiv finanspolitikk i en høykonjunktur. Videre har departementet drøftet hensyn og avveininger ved bruk av fondsmidler og orientert om oppfølgingen av utvalgets uttalelse fra i vinter. Departementet tar sikte på å gi en nærmere analyse av en kontantstrømregel og ulike alternativer i lys av de hensynene som ligger til grunn for handlingsregelen i Nasjonalbudsjettet 2023.

Diskusjon i utvalget

Det ble konstatert at mens mange i samfunnsdebatten er opptatt av *nivået* på utbytteskatten, viser de økte skatteinntektene at *endringer* i utbytteskatten kan føre til relativt store tilpasninger i utbytte.

Videre fikk departementet innspill om at hvis mulig, er det ønskelig at budsjetteffektberegningene vist i RNB22 dekomponeres i de ulike type impulsene (endringer i skatter, endringer i offentlig konsum etc.). En slik dekomponering vil være til hjelp når en diskuterer budsjettets effekter på økonomien.

Utvalget tok også opp spørsmålet om det er eller bør være en sammenheng mellom utformingen av handlingsregelen og investeringsstrategien til Statens pensjonsfond utland.

3. Om departementets arbeid med klimapolitikk og pågående prosesser

Innledning ved avdelingsdirektør Silje Gamstøbakk, Finansdepartementet

Silje Gamstøbakk var invitert av utvalget for å orientere om arbeidet til Seksjon for klima. Videre informerte hun utvalget om andre utvalg som jobber med klima og klimapolitikk. Gjennomgangen viste at ingen utvalg fokuserer på sammenhengen mellom bærekraft i statsfinansene og klimapolitikk. Gamstøbakk trakk bl.a. frem at prising av utslipp gir effektive utslippsreduksjoner og samtidig netto inntekter til staten. Hun påpekte også at feilutformede selskapskonstruksjoner eller skatter kan bygge opp skjult finansiell risiko for staten eller tilsløre faktisk ressursbruk i klimapolitikken.

Diskusjon i utvalget

Utvalget takket for innspillene. Det er mange ulike prosesser på feltet, og det er nyttig med en oversikt over det pågående arbeidet. Transparens i offentlige finanser, slik at inntekter og kostnader for staten kommer frem, er et viktig hensyn.

Resten av møtet omhandlet utvalgets uttalelser og referat føres ikke. Kun utvalgsmedlemmene (utenom Holmsen) og sekretariatet deltok.